

Medicina social

El problema de les barraques i dels rellogats

per
J. A. i M.

IV

Les barraques

En altres agrupacions de barraques allunyades de les fonts públiques també, solucionen el problema de l'aigua de diferents maneres. En variis llocs l'Ajuntament envia dues vegades al dia el carro de la bota per proporcionar-los aigua. Altres beuen aigua de pou, pous infectats per infiltracions per les substàncies excrementícies del mateix veïnat. Els habitants de l'agrupació de l'Animeta—avui un veritable poble—, paguen 4 pesetes mensuals per barraca al propietari d'un pou veï per a usufructuar-lo. Els de la Font de la Mameia—un altre poble—, empren l'aigua d'aquesta font, que no és tal font, sinó un clot que s'omple per infiltració i on beuen els gossos i el bestiar, on renten la roba els veïns, i que, malgrat això, l'empren per a cuinar i beure.

Sanitàriament, tots aquests indrets són una vergonya. La vida d'aquella gent, indigna en estatge, ho és encara més en la malaltia. La majoria de vegades es passen les més greus infeccions sense metge; la por a l'Hospital influeix per un cantó, però, sobretot, la por a les mesures profilàctiques de l'Higiene pública; la vacunació en especial, els causa un veritable esparverament. En molts casos de verola no és avisat el metge fins a l'última hora, quan hom tem un desenllaç fatal i firmi el certificat de defunció. Conta el doctor Pons i Freixa que per a vèncer una epidèmia de pigota, que de les barraques de Magòria s'escampava per la barriada d'Hostafranchs, es decidí vacunar-los en massa, "tingué de practicar-se *in situ*—diu i de valer-se de tots els mitjans d'afalac i,

quan era indispensable, de coacció, emprant, com en una cacera, un veritable servei de perseguïdors per a anar a la recerca dels nens que s'amagaven i eren amagats, que s'escapolien i que es resistien a la senzilla operació per tots els mitjans possible". Amb aquests arguments, gairebé *manu militari*, es pogueren vacunar més de 200 criatures que no ho estaven.

Si volguéssim contar anècdotes, si d'aquest viure infame en volguéssim fer un recull folk-lòric, no acabariem mai. No puc estar-me de contar alguns casos el record dels quals, malgrat d'haver passat molt de temps, és ben viu pel que colpiren la meua sensibilitat. En una de les barraques del Passeig de la Creu Coberta, vaig visitar un tuberculós en l'últim grau d'infecció, en una miserable estància de molts pocs metres, única on vivia tota la família formada per quatre persones més. Servia de menjador, de cuina, de dormitori, i el malalt estava ajassat damunt d'una mala marfagota a terra, embaumat per la pudor constant de l'oli dolent que el feia tossir sense parar.

A la Granvia, en un solar que correspon al número 318, hi ha en un cantó una trentena de barraques i a l'altre un dipòsit de fems. Entre unes i altres només hi ha la separació de les roderes que han deixat els carros. En el número 1 d'aquest agrupament, recordo haver visitat un tifòdic que passava la malaltia en la sola cambra de la casa, que devia tenir uns tres o quatre metres d'ample per uns vuit de llargada, i en la qual, servint per a tots els quefers de la família, vivien ell, un ma-